

W przededniu XXIII Zgromadzenia Krajowego TEW - Polska Konferencja Hydroenergetyczna RENEXPO Poland 2014

Janusz Steller

Towarzystwo Elektrowni Wodnych / Instytut Maszyn Przepływowych PAN

W dniu 23 września br. w Centrum EXPO XXI w Warszawie obradowała już po raz czwarty Polska Konferencja Hydroenergetyczna RENEXPO Poland. Od roku konferencje z tego cyklu organizowane są wspólnie przez Towarzystwo Elektrowni Wodnych (TEW), Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych (TRMEW), Instytut Maszyn Przepływowych im. R.Szewalskiego PAN (IMP PAN) oraz firmę REECO Poland Sp. z O.O. - organizatora targów RENEXPO. Wybrane referaty konferencyjne publikowane są na łamach "Energetyki Wodnej", która wspólnie z „Czystą Energią” sprawuje patronat medialny nad konferencją. Dostarczone streszczenia są rozpowszechniane w formie książki streszczeń, zaś prezentacje w formacie *pdf* lub *pp(s)x* są udostępniane uczestnikom konferencji ze strony internetowej RENEXPO. Prezentacje z lat ubiegłych są obecnie dostępne dla wszystkich zainteresowanych ze strony internetowej TEW www.tew.pl.

Sala obrad podczas sesji przedpołudniowej

Po rekordowym roku 2013 frekwencja wróciła do liczby 60 uczestników. Zdecydowanie największy wkład w program obrad wnieśli przedstawiciele TRMEW, którzy przedstawili 7 z 17 wygłoszonych referatów oraz poprowadzili 3 z 5 sesji konferencyjnych – w tym debatę panelową na temat dokumentów implementujących Ramową Dyrektywę Wodną (RDW) w Polsce. Większość wystąpień dotyczyła działań podejmowanych na rzecz rozwoju i prawidłowego funkcjonowania sektora MEW w naszym kraju (B.K.Puchowski; A.Grześ i R.Koropis; M.Kubecki; E.Malicka; R.Szlęzak). Na uwagę zasługuje apel wieloletniego prezesa Zarządu TRMEW, Kuby Puchowskiego, o wykorzystanie kolejnych konferencji do sprawozdawania postępu procesów inwestycyjnych. Do koordynowanego przez ESHA¹ projektu RESTOR Hydro nawiązywały wystąpienia wiceprezes Zarządu TRMEW, p. Ewy Malickiej, i dyrektora Instytutu OZE oraz redaktora naczelnego „Energetyki Wodnej”, p. Michała Kubeckiego, który zasygnalizował program prac zmierzających do uzupełnienia opracowanej dotąd bazy danych o obiektach piętrzących o informacje umożliwiające ocenę związanego nimi potencjału hydroenerge-

---

¹ *European Small Hydropower Association* (Europejskie Stowarzyszenie Małej Energetyki Wodnej)

tycznego. Do realizacji tego celu użyte zostaną współczesne narzędzia oparte o technikę GIS. Dla inwestorów elektrowni wodnych interesujące były zapewne wystąpienia pp. Michała Kubeckiego i Kuby Puchowskiego, którzy podzielili się doświadczeniami dotyczącymi hydrozespołów z śrubami Archimedeusza, elektrycznych barier odstrasżających ryby od wpływania w ujęcia wody elektrowni, a także zastosowań bezsmarnych łożysk ślizgowych.

Wyraźnie zaznaczyła się obecność usługodawców i wytwórców turbin wodnych. Z tej grupy pochodziło 5 wystąpień konferencyjnych (M.Kaniecki, M.Hajdarowicz i A.Łojek; J.Tomalik; J.Tomalik i J.Plutecki; K.Wellhäuser; L.Wojciechowski). Mówcy przedstawili profil działalności swoich firm i ich ofertę dla sektora MEW. Szczególnie bogaty program dostaw przedstawiła firma *Andritz Hydro* - światowy potentat wśród wytwórców turbin wodnych. Prezes zarządu firmy *Hydroergia*, dr inż. Jarosław Tomalik, przedstawił przebieg typowego procesu inwestycyjnego na przykładzie MEW Nowogrodziec na Kwisie, a także wyniki prac badawczo-rozwojowych prowadzonych pod kierunkiem prof. Janusza Pluteckiego (Politechnika Wrocławska). Wystąpienie dotyczyło możliwości wykorzystania zjawiska odskoku hydraulicznego za elektrownią niskospadową do zwiększenia produkcji energii elektrycznej, np. w warunkach zatopienia elektrowni wodami powodziowymi. Firmy *Hydroergia* oraz *Andritz Hydro* były oficjalnymi sponsorami konferencji.

Kuba Puchowski w rozmowie z autorem tekstu i prezesem TEW, Januszem Herderem

Stosunkowo skromnie wyglądała reprezentacja ośrodków badawczych i uczelni (IMGW, Politechnika Gdańska, IMP PAN), co wiąże się niewątpliwie z punktowym systemem oceny pracowników tych jednostek, preferującym udział w konferencjach o charakterze *stricte* naukowym oraz publikację referatów w renomowanych czasopismach międzynarodowych. Wszystkie wystąpienia w tej grupie miały charakter przeglądowy. Dwa z nich (W.Majewski, J.Iwan) dotyczyły globalnych zagadnień gospodarowania zasobami wodnymi ze szczególnym uwzględnieniem energetyki wodnej. Trzecie wystąpienie (J.Steller) stanowiło krótki przegląd stanu wiedzy na temat kawitacji w maszynach i urządzeniach hydraulicznych energetyki wodnej.

Referat dotyczący tzw. dużej energetyki wodnej przedstawił dyrektor Pionu Projektu Wisła w spółce ENERGA Invest SA, dr inż. Janusz Granatowicz. Mówca wskazał, że Kaskada Dolnej Wisły jest rozwiązaniem technicznym, które umożliwi kompleksowe wykorzystanie potencjału tego odcinka rzeki oraz ogranicza generowane na nim zagrożenia. Omówił koncepcję stopnia Siarzewo, jako drugiego stopnia Kaskady.

Z żywą reakcją spotkało się wystąpienie przedstawiciela Ministerstwa Gospodarki, p. Łukasza Tomaszewskiego, dotyczące rozwiązań prawnych wprowadzonych do najnowszego projektu Ustawy o Odnawialnych Źródłach Energii. Wśród spraw budzących niepokój audytorium wymienić można kwestię odpowiedzialności uczestnika aukcji za niedotrzymanie zadeklarowanej ilości dostarczonej energii elektrycznej, skokowego odebrania prawa do świadectw pochodzenia po przekroczeniu pułapu 5 MW mocy zainstalowanej, czy też niejasnego uzależnienia warunków wsparcia od czasu wykorzystania mocy zainstalowanej. Autor niniejszego tekstu zasygnalizował, że proponowane zapisy skutkują już zamiarami trwałego odstawienia hydrozespołów w niektórych elektrowniach o mocy powyżej 5 MW. Zarówno taka sytuacja, jak i gorsze warunki dla instalacji o niskim czasie wykorzystania mocy instalowanej wskazują, że Ministerstwo Gospodarki nie jest zainteresowane mocami regulacyjnymi w polskim systemie elektroenergetycznym. Pozytywnie odebrano natomiast oświadczenie, że ograniczenie wsparcia do poziomu 5 MW nie dotyczy systemu aukcyjnego.

Debata panelowa. Od lewej: M.Kubecki, O.Sadowska, A.Goszczyńska, M.Sztobryn, Ł.Tomaszewski, A.Tersa

Debatę na temat dokumentów implementujących RDW poprowadził p. Michał Kubecki. Za stołem panelowym zasiadli przedstawiciele KZGW (O.Sadowska i A.Goszczyńska), Ministerstwa Środowiska (M.Sztobryn), Ministerstwa Gospodarki (Ł.Tomaszewski) oraz spółki PGE Energia Odnawialna S.A. (A.Tersa). W trakcie debaty omówiono znaczenie takich podstawowych dokumentów, jak masterplan, Plany Gospodarowania Wodami, aktualny Program Wodno-Środowiskowy Kraju, czy warunki korzystania z wód regionów wodnych i zlewni. Przeprowadzono też krótką dyskusję na temat systemu zwrotu kosztów usług wodnych.

Konferencja spełniła oczekiwania jej organizatorów. Uniknięto poważniejszych niedociągnięć technicznych i poślizgów czasowych. Obrady zakończyły się krótko przed godziną 19:00. Część uczestników wzięła udział w uroczystej kolacji konferencyjnej zorganizowanej dla nich oraz członków TEW przybyłych do hotelu „Roko” na Zgromadzenie Krajowe w dniu następnym. Kolejna konferencja z tego samego cyklu odbędzie się w podobnym terminie w roku 2015.